

Riktlinjer för Flerspråkighetsteamet, Talkliniken Danderyds sjukhus

Bakgrund

För att kvalitetssäkra omhändertagandet vid utredning och behandling av flerspråkiga barn med befarad språk- och talstörning, har det sedan september 2006 funnits ett flerspråkighetsteam på Talkliniken, Danderyds sjukhus. Syftet är att alla barn, oavsett språklig bakgrund, skall få likvärdig vård vad gäller logopedinsats.

Patientgruppen

- Flerspråkiga barn och vuxna i behov av utredning av tal, språk och kommunikation. Med flerspråkig menas en individ som regelbundet blivit exponerad för minst två språk under en längre period.
- Enspråkiga barn och vuxna med annat modersmål än svenska.
- Flerspråkiga familjer där föräldrarna har specifika frågor kring flerspråkighet
- Patientgruppen är en heterogen grupp. Forskning och klinisk erfarenhet var visat att gruppen ofta har stora generella språksvårigheter. Normerade test för patientgruppen saknas. Dessa faktorer resulterar i utökad utredningstid.

Målsättning med FUT

- Kvalitetssäkra logopedisk utredning av flerspråkiga barn och vuxna med befarad tal- och språkstörning
- Kvalitetssäkra logopedisk behandling av flerspråkiga barn och vuxna med diagnosticerad tal- och språkstörning
- Sprida kunskap kring språkstörning hos flerspråkiga barn genom samverkan och utbildning, exempelvis med förskola och skola

Logopedisk målsättning

- Utredning av flerspråkiga barn och vuxna med befarad tal- och språkstörning
- Behandling med målsättning att utveckla tal, språklig och/eller kommunikativ förmåga
- Rådgivning och information till föräldrar kring barnets svårigheter
- Rådgivning och information till förskola/skola kring barnets svårigheter

Nybesök

- Nybesök skall erbjudas inom en månad från det att remissen inkommit. Patienten får kallelse med tider för två besök. Nybesök innehåller anamnesupptagning och bedömning av tal, språk och kommunikation

Bedömning

- Inledningsvis bokas två besök på vardera 40 minuter. Efter besök nummer två beslutas om fler besök skall bokas.
- Antalet bedömningstillfällen varierar. Påverkande faktorer kan vara graden av språkliga svårigheter, ev. tilläggssvårigheter och/eller antalet språk som behöver bedömas.

2010-10-05

- Bedömning på annat språk än svenska görs i syfte att ställa rätt diagnos och till underlag för behandling
- Vid bedömning på annat språk än svenska kan bedömningen göras av logoped som talar det aktuella språket alternativt görs bedömningen med hjälp av tolk
- Noggrann kartläggning av barnets språksituation är nödvändig, således läggs stor vikt vid anamnesupptagning med förälder. Tolk skall bokas vid behov.
- Ofta ingår kontakt med förskola/skola som en del i utredningsarbetet

Tänkbara åtgärder

- Ingen åtgärd krävs – föräldrarna får själva kontakta om behov skulle uppstå
- Information och rådgivning till föräldrar, förskola och skola
- Logopedbehandling utifrån behov (ibland på mer än ett språk)
- Samarbete med förskola, skola och talpedagoger
- Vidareremittering till annan instans vid behov
- Regelbunden uppföljning hos logoped

Behandling

- Behandling kan ske individuellt hos behandlande logoped eller i form av föräldrautbildning (teckenkurs, Hanen-utbildning)
- Behandling bygger på samarbete mellan logoped och föräldrar – föräldrar får fortlöpande rådgivning från behandlande logoped kring hur de kan stimulera barnets språk i hemmet
- Behandling skall vid behov ske på flera språk
- Hemträningsmaterial sammanställs av logoped, ofta i samarbete med föräldrar då behandlingen ibland behöver ske på annat språk än svenska
- Förskola/skola involveras ofta i behandling

Uppföljning

- Uppföljande bedömning sker efter avslutad behandlingsomgång för att kartlägga utveckling samt till underlag för eventuell fortsatt behandling

Avslutning

- Logopeden och patienten/föräldern beslutar gemensamt om behandlingen ska fortsätta, om ett uppehåll ska göras eller om kontakten ska avslutas